

ด่วนที่สุด

ที่ อส(สฟพก.)0018/ 11226

สำนักงานอัยการสูงสุด

ถนนหน้าหีบศพ กรุงเทพฯ 10200

6 กรกฎาคม 2548

เรื่อง ร่างระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุดที่ นร 0503/ว (ล) 7547 ลงวันที่ 10 มิถุนายน 2548

ตามหนังสือที่อ้างถึงเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ได้ส่งร่างระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. พร้อมด้วยร่างประกาศคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ จำนวน 13 ฉบับ ซึ่งเสนอโดยกระทรวงการคลังไปให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องหรือส่วนอื่นที่เห็นสมควร ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วยในหลักการของร่างระเบียบและร่างประกาศดังกล่าว แต่มีข้อสังเกตดังนี้

1. หลักการจัดหาพัสดุที่เพิ่มเติมขึ้นใหม่ตามร่างระเบียบข้อที่ 11(1) วรรค 2 ซึ่งกำหนดให้สามารถจัดหาพัสดุได้โดยไม่ต้องถือราคาต่ำสุดในการเสนอซื้อหรือจ้างเสมอไปหากเป็นกรณีที่วัตถุประสงค์ในการใช้พัสดุเป็นเหตุให้ต้องคำนึงถึงคุณภาพและการดูแลรักษาหรือการใช้ประโยชน์จากพัสดุเป็นสำคัญหรือในกรณีที่มีเหตุสมควร แม้หลักการนี้จะสอดคล้องกับมาตรา 23 วรรค 2 แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีฯ แต่อาจเกิดปัญหาในการตีความว่า “กรณีที่มีเหตุสมควร” หมายถึงกรณีใดบ้าง ซึ่งเมื่อพิจารณาตามร่างระเบียบและร่างประกาศคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุซึ่งกำหนดขึ้นใหม่นี้ก็ไม่ได้ให้แนวทางในการพิจารณาไว้ จึงสมควรสร้างความชัดเจนในประเด็นนี้

2. ในหมวด 6 สัญญาและหลักประกัน ร่างระเบียบข้อที่ 62 วรรคท้ายได้ปรับเพิ่มวงเงินการจัดหาซึ่งสามารถจะไม่ทำข้อตกลงเป็นหนังสือจาก “10,000 บาท” เป็น “20,000 บาท” เห็นว่าแม้ในกรณีการจัดซื้อหรือแลกเปลี่ยนที่มีราคาดังแต่ 500 บาทซึ่งไม่ทำข้อตกลงเป็นหนังสือตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันหากมิได้มีการวางประจำหรือชำระหนี้บางส่วน จะไม่สามารถฟ้องร้องบังคับคดีได้อยู่แล้ว แต่การเพิ่มวงเงินการจัดหาในลักษณะดังกล่าวก็เป็นการเพิ่มมูลค่าของความเสียหายที่ส่วนราชการอาจได้รับหากมีการผิดข้อตกลง ทั้งการทำข้อตกลงเป็นหนังสือก็ได้มีความยุ่งยากแต่ประการใด การคงวงเงินการจัดหาพัสดุซึ่งสามารถจะไม่ทำข้อตกลงเป็นหนังสือไว้ตามเดิมจึงน่าจะเป็นประโยชน์มากกว่า

/3. ร่างระเบียบ...

3. ร่างระเบียบใหม่ข้อ 23 ได้กำหนดไว้เพียงให้ส่วนราชการสนับสนุนการใช้พืชที่ผลิตในประเทศไทยโดยกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม ร่างระเบียบใหม่จึงไม่มีลักษณะบังคับส่วนราชการให้ใช้พืชที่ผลิตในประเทศไทยหรือกิจการของคนไทย ร่างระเบียบใหม่จึงให้การคุ้มครองกิจการของคนไทยน้อยลง แม้การกำหนดให้ส่วนราชการใช้พืชที่ผลิตในประเทศเท่านั้นอาจกระทบต่อการพันธกรณีตามข้อตกลงเขตการค้าเสรี (FTA) ที่ประเทศไทยได้ทำความตกลงกับหลายประเทศ แต่มีข้อสังเกตว่าหากจะใช้ข้อกำหนดที่ให้ส่วนราชการใช้พืชที่ผลิตในประเทศหรือกิจการของคนไทยในการปฏิบัติต่อสินค้าจากประเทศที่ไทยไม่มีข้อตกลง FTA ด้วยก็ไม่น่าจะขัดข้องแต่อย่างใด ทั้งยังจะช่วยคุ้มครองกิจการของคนไทยได้อย่างเต็มที่ด้วย

4. ในส่วนของการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์นั้น ร่างระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการพัสดุที่กำหนดขึ้นใหม่ได้เปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์เดิมโดยได้ยกเลิกข้อ 60-64 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันซึ่งกำหนดให้ซื้อยาหรือเวชภัณฑ์อื่นจากองค์การเภสัชกรรม หรือโรงงานเภสัชกรรมทหารแล้วแต่กรณี โดยการซื้อจากผู้ขายหรือผู้ผลิตรายอื่นจะทำได้เฉพาะกรณีที่เงินไปตามเงื่อนไขที่กำหนด แต่ตามร่างระเบียบใหม่ไม่มีการกำหนดในลักษณะดังกล่าว เพียงกำหนดให้ส่วนราชการจัดหาพัสดุประเภทยาที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) เท่านั้น ทั้งนี้ตามร่างข้อ 2 ของประกาศคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุนับที่ 2

หลักเกณฑ์การจัดหาพัสดุประเภทยาตามร่างประกาศดังกล่าวส่งผลให้ส่วนราชการสามารถซื้อจากผู้ขายหรือผู้ผลิตยารายใดก็ได้โดยไม่ต้องซื้อจากองค์การเภสัชกรรมหรือโรงงานเภสัชกรรมทหารอีกต่อไป เห็นว่าแม้มาตรฐานในการผลิตยาของเอกชนจะดีขึ้นมากและในหลายๆ กรณีเอกชนสามารถผลิตยาที่องค์การเภสัชกรรมไม่สามารถผลิตได้ แต่อย่างไรก็ตามประเด็นเรื่องราคาก็เป็นสิ่งที่ควรต้องคำนึงถึง แม้ตามหลักการจัดหาพัสดุที่ต้องคำนึงถึงคุณภาพตามร่างระเบียบใหม่จะกำหนดให้ส่วนราชการสามารถจัดหาพัสดุได้โดยไม่ต้องถือราคาต่ำสุดเสมอไป แต่ในการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อใช้ในสถานพยาบาลของรัฐซึ่งต้องให้บริการประชาชนทั่วไปนั้น ย่อมปฏิเสธไม่ได้ว่านอกจากการซื้อยาจะภาระค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลของรัฐเป็นจำนวนมากแล้ว การซื้อยาที่มีราคาสูงก็ส่งผลกระทบต่อประชาชนที่ไปรับบริการทำให้ต้องรับภาระในการจ่ายค่ายาในราคาสูงตามไปด้วย ในกรณีของการจัดหาพัสดุประเภทยาและเวชภัณฑ์จึงควรมีการกำหนดให้ส่วนราชการคำนึงถึงราคากลางของยาโดยเฉพาะยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ ตลอดจนราคายาที่องค์การเภสัชกรรมเสนอขายด้วย เพื่อหน่วยราชการจะได้ไม่จัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ในราคาสูงเกินสมควร

5. ร่างประกาศคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ ฉบับที่ 1 เรื่องแนวทางในการตรวจสอบผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน ให้แนวทางการดำเนินการไม่ครบถ้วนทุกกรณี กล่าวคือ ในร่างข้อ 8 ได้กำหนดว่าหากข้อเท็จจริงปรากฏต่อเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ตรวจสอบ

/คุณสมบัติ...

คุณสมบัติก่อนหรือในขณะที่มีการเปิดซองสอบราคา ประมวลราคา หรือเสนองาน หรือเสนองาน ว่ามีผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานรายใดกระทำการอันเป็นการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมให้เจ้าหน้าที่ดังกล่าวตรวจสอบหาพบว่ามีกระทำความจริงให้ตัดรายชื่อผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานดังกล่าวออกจากการเป็นผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานในครั้งนั้น แต่ร่างประกาศฉบับดังกล่าวไม่ได้กล่าวถึงการดำเนินการกรณีปรากฏข้อเท็จจริงดังกล่าวภายหลังการเปิดซองไว้ จึงเห็นควรเพิ่มเติมประเด็นนี้ในร่างระเบียบใหม่ด้วย

6. เพื่อให้ข้อ 4 ของร่างประกาศคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ ฉบับที่ 3 เรื่องแนวทางในการคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นในการซื้อหรือการจ้าง ครอบคลุมถึงวิธีการประกาศเชิญชวนเพื่อคัดเลือกคุณสมบัติเบื้องต้นวิธีอื่นนอกจากที่ระบุไว้ เช่น การประกาศในเว็บไซต์ของส่วนราชการ จึงควรเพิ่มเติมถ้อยคำในร่างข้อ 4 ดังกล่าวโดยรวมถึง “การประกาศเผยแพร่ด้วยวิธีอื่น” ด้วย

7. แม้การนำหลักเกณฑ์ต่างๆ เกี่ยวกับการจัดหาพัสดุมากำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ จะมีความยืดหยุ่น ง่ายต่อการแก้ไขเปลี่ยนแปลงมากกว่าการกำหนดไว้ในระเบียบว่าด้วยการพัสดุ แต่อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตว่าการนำหลักเกณฑ์ในบางเรื่องซึ่งเป็นหลักการทั่วไปและไม่จำเป็นต้องอาศัยความยืดหยุ่นในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เช่น หลักเกณฑ์การแลกเปลี่ยนพัสดุ และหลักเกณฑ์การเช่าสังหาริมทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ มากำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุนั้น ไม่น่าจะเหมาะสม ทั้งการออกประกาศคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุมามีระเบียบเป็นจำนวนมากโดยไม่จำเป็นยังเป็นการสร้างความยุ่งยากในการปฏิบัติงาน และเพิ่มความเสี่ยงต่อความผิดพลาดในการดำเนินการของเจ้าหน้าที่อีกด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายลิขิต เพชรสว่าง)

รองอธิการสูงสุด ปฏิบัติราชการแทน

อธิการสูงสุด

สำนักงานวิชาการ

โทร. / โทรสาร 0-2512-8119

E-mail : lrd@mail.ago.go.th